

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรวิชา(ส 31101) สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทับกฤชพัฒนาผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน
ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรวิชา(ส 31101) สังคมศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทับกฤชพัฒนา

ตอนที่ 2 ผลการสร้าหลักสูตรและประเมินเอกสารหลักสูตร

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ข้อมูลสารสนเทศ
เกี่ยวกับการจัดหลักสูตร และข้อมูลสารสนเทศในท้องถิ่น ตามรายละเอียดแต่ละด้าน คือ

1. ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการหลักสูตร

1.1 วิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงาน
การศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 องค์การบริหารตำบลทับกฤช
และโรงเรียนทับกฤชพัฒนา

1.2 ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับโรงเรียนทับกฤชพัฒนา ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป

ศักยภาพของโรงเรียน แนวโน้มการพัฒนาท้องถิ่น แนวทางการจัดการศึกษา

1.3 ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2. ข้อมูลสารสนเทศในท้องถิ่น แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ

2.1 ด้านข้อมูลทั่วไปของตำบลทับกฤช ได้แก่ ที่ตั้ง เนื้อที่ ภูมิประเทศ หมู่บ้าน

ประชากร

2.2 ด้านสภาพทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพ หน่วยธุรกิจในพื้นที่

2.3 ด้านสภาพทางสังคม ได้ สถานศึกษา สถาบันและองค์กรต่าง ๆ และวัฒนธรรม

ประเพณี

2.4 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ แหล่งน้ำ ทรัพยากร

ธรรมชาติ

2.5 ด้านจุดเด่นจุดด้อยของท้องถิ่น

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานแสดงผลตามตารางที่ 4.1-4.4

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมาย ของสำนักงานการศึกษา ขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ตำบลทับกฤช โรงเรียน ทับกฤชพัฒนา

หน่วยงาน	วิสัยทัศน์	นโยบาย	เป้าหมาย
สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้น พื้นฐาน	เป็นองค์กรหลักในการจัดและ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการ ศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและ พัฒนาสู่ความเป็นเลิศตาม มาตรฐานสากล	ส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างทั่วถึง มีมาตรฐาน มุ่ง ผลสัมฤทธิ์ระดับขีดความสามารถ ของผู้เรียนเต็มตามศักยภาพและมุ่งสู่ มาตรฐานสากล	ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสใน การศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ตามสิทธิและตรงตามศักยภาพ การศึกษาที่มีคุณภาพตาม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษ นครสวรรค์ เขต 1	ภายในปี 2549 สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ให้บริการและจัด การศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมี คุณภาพได้ทั่วถึง	บริการและส่งเสริม สนับสนุนการ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้นักเรียน อย่างทั่วถึง เสมอภาค สอดคล้องกับ ท้องถิ่นและมีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของชาติ	ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการ ศึกษาให้เสมอภาค ทั่วถึง อย่างมี คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะ อาชีพ มีระบบประกันคุณภาพ ภายในอย่างมีประสิทธิภาพ
องค์การบริหาร ส่วนตำบลทับกฤช	ปรับปรุงคุณภาพชีวิต ปลูกจิต สำนึก ฝึกฝนอาชีพ สร้างชุมชน เข้มแข็ง สร้างแหล่งการค้า ก้าวหน้าด้านเศรษฐกิจ	ให้บริการด้านสาธารณสุข สร้าง เสริมสุขภาพอนามัย ส่งเสริม การศึกษา พัฒนาอาชีพ ทำนุบำรุง ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิ ปัญญาท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม	ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมมีความเข้มแข็ง โดยการ มีส่วนร่วมของประชาชน มีการ บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี
โรงเรียนทับกฤช พัฒนา	สร้างคนดี มีวินัย จิตกายสมบูรณ์ เพิ่มพูนความรู้ มุ่งสู่สังคม	พัฒนาให้นักเรียนมีความรู้คู่ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอัน พึงประสงค์ มีจิตสำนึกในการ อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถดำรงตนในสังคมได้อย่างมี ความสุข	พัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรมอันพึงประสงค์

จากตารางที่ 4.1 พบว่า วิสัยทัศน์ นโยบาย และเป้าหมายของสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ตำบลทับกฤช โรงเรียนทับ
กฤช พัฒนามีความสอดคล้องกันคือมุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียน ให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน
การศึกษาประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับโรงเรียนทับกฤชพัฒนา จังหวัดนครสวรรค์

ประเภทข้อมูล	รายละเอียดข้อมูล
ด้านข้อมูลทั่วไปของ ตำบลทับกฤช อำเภอ ชุมแสงจังหวัด นครสวรรค์	โรงเรียนทับกฤชพัฒนา ตั้งอยู่เลขที่ 58 หมู่ที่ 8 ตำบลทับกฤช เป็นโรงเรียนขนาด กลางเปิดสอนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นโรงเรียนประจำตำบลของ อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ จัดการเรียนการสอนแบบสหศึกษา
ด้านศักยภาพของ โรงเรียน	จุดเด่น โรงเรียนมีบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทใน ทุกสาขาวิชา มีความสามารถในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ได้รับการสนับสนุน งบประมาณในการจัดการศึกษาที่เพียงพอแก่การจัดการศึกษา จุดด้อย ที่ตั้งโรงเรียนอยู่ห่างไกลจากอำเภอเมืองเพียง 17 กิโลเมตร การคมนาคม สะดวกทำให้นักเรียนในเขตพื้นที่บริการเดินทางไปเรียนในอำเภอเมืองนครสวรรค์ ทำให้นักเรียนที่มาเรียนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน มีผลการเรียนอ่อนเดินทางมาเรียน
ด้านแนวโน้มการพัฒนา ท้องถิ่น	ผู้ประกอบการนักเรียนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ทำงานในต่างจังหวัดนักเรียนอยู่กับญาติ ผู้ใหญ่ การดูแลเอาใจใส่ไม่ทั่วถึง การประกอบอาชีพในท้องถิ่นเป็นเกษตรกรรม รายได้ไม่แน่นอน ทำให้นักเรียนบางส่วนขาดโอกาสในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น อันเนื่องมาจากปัญหาความยากจน
ด้านแนวทางการจัด การศึกษา	โรงเรียนมีนโยบายส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนต่อจนจบในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน 12 ปี โดยสนับสนุนด้านการจัดการศึกษาในทุก ๆ ด้านทำให้นักเรียนมี ความรู้พื้นฐานสามารถศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้

จากตารางที่ 4.2 พบว่าโรงเรียนทับกฤชพัฒนาเป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดสอนใน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถในการจัด
การศึกษา มีงบประมาณในการจัดการศึกษาที่เพียงพอแก่การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ นักเรียนที่
เข้าเรียนส่วนใหญ่มีฐานะยากจนมีอาชีพรับจ้างและทำงานในต่างจังหวัด การดูแลไม่ทั่วถึงทำใ้
นักเรียนบางส่วนขาดโอกาสในการศึกษาต่อในระดับสูง

ตารางที่ 4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ของโรงเรียน
ทับกฤชพัฒนา ปีการศึกษา 2547

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ระดับผลการเรียน(0,1,2,3,4) เฉลี่ย			รวมเฉลี่ย
	ม.1	ม.2	ม.3	
ภาษาไทย	1.95	2.31	1.39	1.88
วิทยาศาสตร์	3.36	1.80	1.34	2.17
คณิตศาสตร์	2.15	1.27	1.61	1.68
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	1.66	1.58	1.54	1.59
สุขศึกษาและพลศึกษา	2.75	2.89	2.69	2.78
ศิลปศึกษา	2.75	2.73	2.70	2.73
ภาษาอังกฤษ	2.75	2.15	2.34	2.65
การทำงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี	2.73	2.59	2.39	2.57
รวมเฉลี่ย	2.60	2.17	2.00	2.26

ที่มา : ข้อมูลงานวัดผลฝ่ายวิชาการ โรงเรียนทับกฤชพัฒนา ปีการศึกษา 2547

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ระดับผลการเรียนรายวิชาของนักเรียนเฉลี่ย 2.00 ขึ้นไป ได้แก่ วิชา
สุขศึกษาและพลศึกษา วิชาศิลปศึกษา วิชาภาษาอังกฤษ การงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี และ
วิชาวิทยาศาสตร์ และรายวิชาที่ได้ผลการเรียนต่ำได้แก่ วิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์ และวิชา
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

จากภาพรวมจะพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยทุกรายวิชามีเกรดเฉลี่ย 2.26 วิชาที่ควร
ปรับปรุงการจัดหลักสูตรและเวลาเรียนคือวิชาวิทยาศาสตร์ วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาสังคมศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม

ตารางที่ 4.4 ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับท้องถิ่น

ประเภทข้อมูล	รายละเอียดข้อมูล
ด้านข้อมูลทั่วไปของตำบลตำบล อำเภอรามหลวง จังหวัดนครสวรรค์	ตำบลตำบลตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอรามหลวง สภาพทางกายภาพเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำท่วมถึง มีหมู่บ้าน 14 หมู่บ้าน ประชากร 8,838 คน เป็นชาย 3,918 คน หญิง 4,920 คน
ด้านสภาพเศรษฐกิจ	ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ การปลูกข้าว ข้าวโพด พริก แตงโม และการเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืด งานอาชีพด้านหัตถกรรม ได้แก่ การจักสานจากผักตบชวา การสานเข่งจากไม้ไผ่
ด้านสภาพทางสังคมและวัฒนธรรม	มีโรงเรียนประถมศึกษา 2 โรงเรียน โรงเรียนมัธยม 1 โรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน 1 แห่ง มีวัด 3 แห่ง โรงเรียนเอกชน 1 แห่ง สถานีอนามัย 1 แห่ง สุขาภิบาล 1 แห่ง เทศบาลตำบล 1 แห่ง ที่ทำการไปรษณีย์ 1 แห่ง การประปา 1 แห่ง ประชากรใช้บริการไฟฟ้าครบ 100 % ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น ได้แก่ ประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ตำบล ประเพณีแข่งเรือ
ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	มีแหล่งน้ำสำคัญคือแม่น้ำน่าน แหล่งน้ำธรรมชาติ 15 สาย บ่อน้ำสาธารณะ 2 บ่อ บึงที่สำคัญคือบึงบอระเพ็ดและบึงตำบล
ด้านจุดเด่น จุดด้อยของชุมชนและพื้นที่	จุดเด่น พื้นที่เป็นที่ราบลุ่มลักษณะดินเป็นดินเหนียวปนทราย เหมาะแก่การเพาะปลูกข้าว มีแหล่งน้ำเหมาะแก่การประกอบอาชีพประมงเนื่องจากอยู่ใกล้กับบึงบอระเพ็ด จุดด้อย ในฤดูน้ำหลากประสบปัญหาน้ำท่วมเป็นระยะเวลานานทำให้ผลผลิตทางการเกษตรเสียหาย ทำให้ประชากรประสบปัญหาสิ่งแวดล้อม และปัญหาขาดแคลนน้ำดื่มหลายปี

จากตารางที่ 4.4 พบว่าพื้นที่ของตำบลตำบลเป็นที่ราบลุ่มประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีแหล่งเรียนรู้ได้แก่ โรงเรียน วัด แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ประชากรส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ มีวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น ได้แก่ ประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ตำบล ประเพณีแข่งเรือ สภาพปัญหาที่ประสบคือน้ำท่วมเป็นระยะเวลานาน ในช่วงฤดูน้ำหลาก ปัญหาสิ่งแวดล้อม และปัญหาความยากจน

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตรและประเมินเอกสารหลักสูตร

ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาหลักสูตรและประเมินเอกสารหลักสูตรตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากการวิเคราะห์มาตรฐานสาระแกนกลางกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีที่ระบุถึงความรู้ความสามารถของผู้เรียนที่เกิดขึ้นหลังจากการเรียนรู้ในแต่ละปี (ภาคผนวก ก)
2. คัดเลือกเนื้อหาสาระจากการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และกำหนดสาระการเรียนรู้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น (ภาคผนวก ข)
3. จัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี (ชั้น ม.1) กับสาระการเรียนรู้รายปี (ชั้น ม.1) ที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลท้องถิ่นมาเชื่อมโยงและจัดเป็นหน่วยการเรียนรู้ (ภาคผนวก ค)
4. กำหนดองค์ประกอบของหลักสูตร 9 องค์ประกอบคือ วิสัยทัศน์หลักสูตร หลักการหลักสูตร จุดหมายหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แนวการจัดการเรียนรู้การวัดประเมินผลการเรียนรู้ และการจัดสื่อและแหล่งการเรียนรู้ และประเมินองค์ประกอบหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ (ภาคผนวก ง) และสรุปผลการประเมินองค์ประกอบหลักสูตร (ตารางที่ 4.5-4.13) มีรายละเอียดดังนี้

1. วิสัยทัศน์หลักสูตร

การเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับทั้งความรู้ ทักษะ กระบวนการและเจตคติ ผู้เรียนควรได้รับการส่งเสริมให้เรียนรู้สิ่งรอบตัวที่มีความผูกพันกับวิถีชีวิตอย่างมีความหมายและมีคุณธรรม ตลอดจนสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสังคมและโลก มีความมุ่งมั่นที่จะยกระดับความรู้ ความคิดของตนเองให้พัฒนาไปสู่ความเป็นสากล และเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข สามารถเชื่อมโยงความรู้เข้ากับวิถีชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับตนเองและสังคม โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ประกอบกับข้อมูลสารสนเทศในวิถีชีวิตเพื่อสร้างความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ในฐานะพลเมืองของสังคม ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค้อย่างมีกระบวนการและมีวิจารณญาณ

2. หลักการหลักสูตร

หลักสูตรวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามแนวหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สำหรับโรงเรียนที่บกพร่องพัฒนาเป็นหลักสูตรที่ยึดหลักการว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ส่งเสริมให้ผู้เรียน

ได้เรียนเต็มตามศักยภาพ บูรณาการความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้เหมาะสมตามวัย เน้นพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีระบบ สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปพัฒนาคุณภาพชีวิตและมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยมีหลักการดังนี้

1. เป็นหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงเนื้อหาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ
2. เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองผู้เรียนที่มีความถนัดและความสนใจแตกต่างกัน
3. ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์
4. ใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ใช้แหล่งการเรียนรู้ใน โรงเรียนและในท้องถิ่นพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมที่เหมาะสม

3. จุดหมายของหลักสูตร

หลักสูตรวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้น ม. 1 สำหรับโรงเรียนท้บถฤษพัฒนา ตามแนวหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ กระบวนการ และเจตคติทางสังคมดังนี้

1. เข้าใจความเป็นมาและความสำคัญของพระพุทธศาสนาอันเป็นศาสนาประจำชาติ ยึดมั่นในการปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนา มีค่านิยมที่ดีงามเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
2. เข้าใจความเป็นพลเมืองดีและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ตามวิถีทางประชาธิปไตย
3. เข้าใจระบบเศรษฐกิจพื้นฐาน สามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและบริโภคเบื้องต้นอย่างมีประสิทธิภาพ
4. เข้าใจความเป็นมาในอดีตบนพื้นฐานของความเป็นเหตุเป็นผล ตลอดจนพัฒนาการของมนุษยชาติและชนชาติไทยจากอดีตจนถึงปัจจุบันในแง่ความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลง มีความภาคภูมิใจและธำรงความเป็นชาติไทย
5. เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรคัวัฒนธรรมของมนุษย์
6. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์มรดกทางสังคมและวัฒนธรรม ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อ การพัฒนาที่ยั่งยืน

4. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

5. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษา วิเคราะห์ ฝึกปฏิบัติตน ด้านการเมืองการปกครองของไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยเน้นด้านสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ และวิถีประชาธิปไตย ศึกษากฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ศรัทธายึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เคารพเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ เคารพและปฏิบัติตามกฎหมายในระบอบประชาธิปไตย และนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างสงบสุข

ศึกษา ระบบเศรษฐกิจ กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจการตลาด สถาบันการเงินต่าง ๆ บทบาทหน้าที่ผู้บริโภค หลักการบริโภคสินค้า ระบบเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ระบบเศรษฐกิจพื้นฐาน สามารถเสนอแนวทางการเลือกใช้ทรัพยากรทางเศรษฐศาสตร์ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า และประยุกต์หลักการเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต

ศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ เรื่องของเวลา การแบ่งเวลา การเทียบศักราชระบบต่าง ๆ การแบ่งยุคสมัยในประวัติศาสตร์ของชาติไทย การพัฒนาการประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชนชาติไทย และอารยธรรมในดินแดนประเทศไทยก่อนสมัยสุโขทัย เพื่อให้เข้าใจเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์อย่างถูกต้อง ศึกษาประวัติศาสตร์ยุคก่อนสุโขทัยและสมัยสุโขทัย ด้านปัจจัยทางภูมิศาสตร์ในการตั้งอาณาจักร การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม ความสัมพันธ์กับอาณาจักรอื่น ปัจจัยพื้นฐานการตั้งถิ่นฐานของรัฐในการดำรงชีวิตของประชากรไทยยุคต่าง ๆ ภูมิปัญญาไทย ตลอดจนบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เห็นคุณค่าของวิถีชีวิตไทย สามารถเสนอแนวทาง เพื่อนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต

ศึกษา เปรียบเทียบ ฝึกปฏิบัติ เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ประเทศไทยในภูมิภาคต่าง ๆ และท้องถิ่นของตนจากจากใช้แผนที่ชนิดต่าง ๆ ข้อมูลทางภูมิศาสตร์เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ทรัพยากร สภาพปัญหา การอนุรักษ์และการแก้ไขปัญหาทรัพยากร การประกอบอาชีพ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถ วิเคราะห์สภาพภูมิศาสตร์ ทรัพยากร การประกอบอาชีพของประชากรในประเทศและในท้องถิ่น และสามารถนำมาใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมอย่างสงบสุข

6. หน่วยการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้กำหนดหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการจำนวน 12 หน่วยคือ

หน่วยที่ 1	ฐานอดีตศึกษา	6 ชั่วโมง
หน่วยที่ 2	ความเป็นมาสุโขทัย	6 ชั่วโมง
หน่วยที่ 3	เล่าขานประวัติศาสตร์	12 ชั่วโมง
หน่วยที่ 4	ศาสตร์ภูมิไทย	6 ชั่วโมง
หน่วยที่ 5	เข้าใจภูมิศาสตร์	9 ชั่วโมง
หน่วยที่ 6	รักษาดือธิปไตย	15 ชั่วโมง
หน่วยที่ 7	คนไทยฉลาดใช้	9 ชั่วโมง
หน่วยที่ 8	อยู่ได้แบบพอเพียง	9 ชั่วโมง
หน่วยที่ 9	ย้อนคู่ท้องถิ่น	9 ชั่วโมง
หน่วยที่ 10	ถิ่นปรมัตถ์	12 ชั่วโมง
หน่วยที่ 11	ปฏิบัติกิจทางศาสนา	15 ชั่วโมง
หน่วยที่ 12	รักษาสิ่งแวดล้อม	12 ชั่วโมง

7. แนวการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนทับกฤชพัฒนา เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ถือว่าผู้เรียนทุกคนมีความสำคัญที่สุด การจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมผู้เรียน ให้สามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ บูรณาการความรู้ คู่คุณธรรมอย่างเหมาะสมกับระดับชั้นเรียน ส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี รู้จักตนเอง เข้าใจชีวิต ภูมิใจในความเป็นไทย รักประเทศชาติ รักท้องถิ่น มีจิตใจมุ่งมั่นทำประโยชน์ต่อส่วนรวม (Public mind) อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย โดยมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องอันจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงหัวใจของสาระการเรียนรู้ ซึ่งมีแนวการจัดการเรียนรู้ดังนี้

- การเรียนจากการทำโครงการ
- กระบวนการขัดเกลาทางสังคม
- กระบวนการสืบสวน/สอบสวน
- กระบวนการสืบค้น
- กระบวนการพัฒนาค่านิยม
- กระบวนการประชาธิปไตย
- วิธีการประวัติศาสตร์
- กระบวนการทางภูมิศาสตร์
- กระบวนการคิดวิเคราะห์
- กระบวนการแก้ปัญหา
- สุ จิ ปุ ลิ
- กระบวนการเสริมสร้างค่านิยม
- กระบวนการเชิงเหตุผล

กระบวนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวจะช่วยเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทักษะ กระบวนการคิด การปฏิบัติ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ และบรรยากาศ สื่อการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย ทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีเหตุผล ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยยึดหลักประชาธิปไตยเป็นพื้นฐานซึ่งในการพัฒนาหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมมีจุดเน้นการจัดการเรียนรู้ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้	แนวการจัดการเรียนรู้
หน่วยที่ 1 ฐานอดีตศึกษา	วิธีการประวัติศาสตร์, กระบวนการคิดวิเคราะห์
หน่วยที่ 2 ความเป็นมาสุโขทัย	กระบวนการเสริมสร้างค่านิยม, กระบวนการขัดเกลาทางสังคม
หน่วยที่ 3 เต้าขานประวัติศาสตร์	วิธีการประวัติศาสตร์, กระบวนการเสริมสร้างค่านิยม
หน่วยที่ 4 ศาสตร์ภูมิไทย	กระบวนการคิดวิเคราะห์, กระบวนการเชิงเหตุผล
หน่วยที่ 5 เข้าใจภูมิศาสตร์	กระบวนการคิดวิเคราะห์, กระบวนการทางภูมิศาสตร์
หน่วยที่ 6 รักชาติอธิปไตย	กระบวนการประชาธิปไตย, กระบวนการเสริมสร้างค่านิยม
หน่วยที่ 7 คนไทยฉลาดใช้	กระบวนการเชิงเหตุผล
หน่วยที่ 8 อยู่ได้แบบพอเพียง	กระบวนการเสริมสร้างค่านิยม

หน่วยการเรียนรู้	แนวการจัดการเรียนรู้
หน่วยที่ 9 ย้อนคู่ท้องถิ่น	กระบวนการเชิงเหตุผล,กระบวนการจัดเกลาทางสังคม
หน่วยที่ 10 ถิ่นปรมัตถ์	กระบวนการจัดเกลาทางสังคม
หน่วยที่ 11 ปฏิบัติกิจทางศาสนา	กระบวนการจัดเกลาทางสังคม,กระบวนการเสริมสร้างค่านิยม
หน่วยที่ 12 รักษาสิ่งแวดล้อม	การเรียนรู้จากการทำโครงการ

8. แนวการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามแนวหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งจะต้องดำเนินและวัดประเมินผลสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีการวัดประเมินผลทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ ทักษะและกระบวนการ เจตคติ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกซึ่งความสามารถและความเข้าใจอย่างสร้างสรรค์ และอิสระ เพื่อให้ได้ข้อมูลการวัดผลประเมินผลที่ถูกต้อง และควรกระทำอย่างต่อเนื่องเพื่อใช้เป็นหลักการการพัฒนาความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษาเป็นการประเมินปลายปีเพื่อนำผลไปปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ และคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามการตัดสินใจผลรายวิชาและการตัดสินใจเลื่อนช่วงชั้น ส่วนการประเมินผลระดับชาติ เป็นการประเมินในปีสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้น ซึ่งรูปแบบการประเมินตามแนวหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีการผสมผสานระหว่างรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ซึ่งมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนด้านความรู้ เจตคติ ทักษะ สมรรถภาพทางกายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนดังนี้

1. การประเมินการปฏิบัติ (Performance Assessment) เป็นการประเมินการปฏิบัติงานหรือผลผลิตของงานที่แสดงถึงความสามารถของผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติที่คาดหวัง ภายใต้สถานการณ์และเงื่อนไขที่สอดคล้องกับสภาพจริง เช่น ภาระงาน หรือ โครงการ ซึ่งผู้เรียนได้ใช้กระบวนการทำงาน โดยการสืบค้น (Inquiry) การสังเกต (Observation) การวิเคราะห์ (Analysis) การทดสอบ (Testing) แล้วนำเสนอผลงานและโครงการ

2. การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เป็นการประเมินภาระงานหรือชิ้นงาน (Task) บริบท (Content) เกณฑ์การประเมิน (Evaluation Criterion) ภายใต้สถานการณ์ที่เป็นจริงหรือคล้ายจริงและเวลาที่เหมาะสม ซึ่งสามารถสะท้อนความสามารถของผู้เรียนให้เห็นได้

3. การประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน (Portfolio Assessment) เป็นการจัดเก็บผลงานของผู้เรียนเพื่อให้นำเสนอชิ้นงานที่ดีที่สุดซึ่งอาจมีหลายชิ้นหรือเป็นการรายงานความเจริญก้าวหน้าของผู้เรียน

การตัดสินผลการเรียนจากข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินผลระหว่างเรียนเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องจะต้องอยู่บนพื้นฐานของการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่แสดงพฤติกรรมที่ชัดเจน มีเกณฑ์การวัดที่จำแนกความก้าวหน้าของผู้เรียนได้ รวมถึงการกำหนดสัดส่วนน้ำหนักคะแนนจากสิ่งที่วัดไว้อย่างชัดเจน วิธีการวัดและประเมินผลมีความหลากหลายและครอบคลุมการเรียนรู้ทั้งหมด ดังนี้

จุดมุ่งหมาย	เครื่องมือ	วิธีการ	เกณฑ์การวัดประเมิน
ความรู้	- แบบทดสอบ - แบบสัมภาษณ์ - แบบสอบถาม	- การเขียนตอบ - การสัมภาษณ์ - การซักถาม - การแสดงความคิดเห็น - การนำเสนอหน้าชั้นเรียนหรือรูปแบบอื่น	ระดับ 3 (ดี) ได้คะแนนรวม 80 – 100 ระดับ 2 (พอใช้) ได้คะแนนรวม 50 – 79 ระดับ 1 (ปรับปรุง) ได้คะแนนต่ำกว่า 50
กระบวนการ	- แบบประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกระบวนการ เช่น การตั้งคำถาม การวางแผน การสังเกต สัมภาษณ์ การสรุปผล การรายงาน	- การรายงานปฏิบัติงาน - การเขียนตอบ - การเขียนรายงาน	ระดับ 3 (ดี) ได้คะแนนรวม 80 – 100 ระดับ 2 (พอใช้) ได้คะแนนรวม 50 – 79 ระดับ 1 (ปรับปรุง) ได้คะแนนต่ำกว่า 50
เจตคติ	- แบบสังเกตพฤติกรรม - แบบประเมินเจตคติ เช่น ความมีเหตุผล - แบบประเมินการแสดงความคิดเห็น	- การเขียนตอบ - การสัมภาษณ์ - การแสดงความคิดเห็น	ระดับ 3 (ดี) ได้คะแนนรวม 80 – 100 ระดับ 2 (พอใช้) ได้คะแนนรวม 50 – 79 ระดับ 1 (ปรับปรุง) ได้คะแนนต่ำกว่า 50

9. แนวการจัดสื่อและแหล่งเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้อาชีวศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้กำหนดสื่อดังต่อไปนี้

1. สื่อที่เป็นสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือเรียน ใบงาน ใบความรู้ สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือประเภทต่าง ๆ รูปภาพ วารสาร บทความ
2. สื่อเทคโนโลยี เช่น วีดีโอ เทป CD ROM Internet Computer รายการวิทยุโทรทัศน์
3. สื่อประเภทของจริง เช่น แผนที่ ลูกโลก บุคคลสำคัญในท้องถิ่น
4. แหล่งเรียนรู้ ศาสนสถาน ชุมชน ห้องสมุด ภูมิปัญญาท้องถิ่น ห้องจริยธรรม สถานที่ราชการในท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น ครอบครัว สถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน

ผลการประเมินหลักสูตรและแก้ไขหลักสูตร (ดังตารางที่ 4.5 – 4.13)

ตารางที่ 4.5 ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตร ด้านวิสัยทัศน์หลักสูตร

รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปลความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	4.60	0.49	ดี
2. แสดงธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของกลุ่มสาระชัดเจน	4.60	0.49	ดี
3. แสดงเป้าหมายที่จะเกิดกับผู้เรียนได้อย่างชัดเจน	4.20	0.75	ดี
4. แสดงกระบวนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มสาระชัดเจน	3.80	0.75	ดี
5. นำไปปฏิบัติจริงได้	4.40	0.49	ดี
รวม	4.32	0.59	ดี

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การประเมินคุณภาพหลักสูตรด้านวิสัยทัศน์ของหลักสูตรทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ย 4.32 อยู่ในระดับดี คือ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์สถานศึกษา แสดงธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของกลุ่มสาระ แสดงเป้าหมายที่จะเกิดกับผู้เรียน แสดงกระบวนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มสาระชัดเจน และสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน

ตารางที่ 4.6 ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตร ด้านหลักการหลักสูตร

รายการ	ระดับความคิดเห็น		ระดับความคิดเห็น
	\bar{X}	S.D.	
1. สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของหลักสูตร	4.40	0.49	ดี
2. มีความชัดเจนสะดวกต่อการนำไปปฏิบัติ	4.20	0.75	ดี
3. มีความสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน	3.80	0.75	ดี
4. สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหลักสูตร	4.00	0.63	ดี
5. สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตร	3.80	0.75	ดี
6. ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายสามารถแสดงถึงภาพรวมของหลักสูตรได้	4.40	0.49	ดี
รวม	4.10	0.64	ดี

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การประเมินคุณภาพหลักสูตรด้านหลักการของหลักสูตรทุกประเด็น มีค่าเฉลี่ย 4.10 อยู่ในระดับดี คือมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมายและ โครงสร้างของหลักสูตร มีความชัดเจนสะดวกต่อการนำไปปฏิบัติ สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน และใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายสามารถแสดงถึงภาพรวมของหลักสูตรได้เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน

ตารางที่ 4.7 ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตร ด้านจุดหมายของหลักสูตร

รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. มีความชัดเจนสะดวกต่อการนำไปปฏิบัติ	4.40	0.49	ดี
2. แสดงคุณภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์	4.00	0.63	ดี
3. สอดคล้องและสนองตอบความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น	4.40	0.49	ดี
4. กำหนดคุณภาพผู้เรียนครบ	4.00	0.63	ดี
รวม	4.20	0.56	ดี

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การประเมินคุณภาพหลักสูตรด้านจุดหมายของหลักสูตร ทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ย 4.20 อยู่ในระดับดีคือ มีความชัดเจน สะดวกต่อการนำไปปฏิบัติ แสดงคุณภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ สอดคล้องและสนองตอบความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น กำหนดคุณภาพผู้เรียนครบ เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน

ตารางที่ 4.8 ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตร ด้านโครงสร้างหลักสูตร

รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
สาระการเรียนรู้ระดับชั้น ม.1			
1. สอดคล้องกับจุดหมายหลักสูตร	4.20	0.40	ดี
2. สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตร	4.40	0.49	ดี
3. ครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่คาดหวังวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมพื้นฐานระดับชั้น ม.1	4.20	0.40	ดี
4. มีความเป็นไปได้สอดคล้องกับผู้เรียนและท้องถิ่น	4.40	0.49	ดี
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับชั้น ม.1			
1. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมพื้นฐานระดับชั้น ม.1	4.20	0.40	ดี
2. มีความเป็นไปได้ สอดคล้องกับผู้เรียน	4.40	0.49	ดี
3. มีความเป็นไปได้เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น	4.00	0.63	ดี
4. สามารถนำไปกำหนดเกณฑ์การวัดประเมินผลได้	4.20	0.40	ดี
5. สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระ การเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลาเรียน	4.20	0.75	ดี
1. เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	4.40	0.49	ดี
2. สอดคล้องกับอัตราเวลาเรียนตามแนวการจัดหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544	4.20	0.40	ดี
3. เหมาะสมกับบุคลิกภาพของนักเรียน	4.00	0.63	ดี
รวม	4.23	0.49	ดี

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การประเมินคุณภาพหลักสูตรด้านโครงสร้างของหลักสูตรทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ย 4.23 อยู่ในระดับดีคือ สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและเวลาเรียน เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน

ตารางที่ 4.9 ผลการประเมินคำอธิบายรายวิชา(ส31101)สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. สอดคล้องกับวิสัยทัศน์หลักสูตร	4.20	0.40	ดี
2. สอดคล้องกับหลักการของหลักสูตร	4.20	0.75	ดี
3. สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร	4.20	0.75	ดี
4. สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้	4.20	0.40	ดี
5. ครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้ ชั้น ม.1	4.40	0.49	ดี
6. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ครบทุกสาระการเรียนรู้	4.40	0.49	ดี
7. กำหนดเวลาไว้ชัดเจน	4.40	0.49	ดี
8. สามารถนำไปจัดหน่วยการเรียนรู้ได้	4.20	0.40	ดี
รวม	4.28	0.52	ดี

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การประเมินคุณภาพหลักสูตรด้านคำอธิบายรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ย 4.28 อยู่ในระดับดี คือ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมายของหลักสูตร สอดคล้องกับกับมาตรฐานการเรียนรู้ ครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้ชั้น ม.1 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ครบทุกสาระการเรียนรู้ กำหนดเวลาไว้ชัดเจน สามารถนำไปจัดหน่วยการเรียนรู้ได้เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน

ตารางที่ 4.10 ผลการประเมินหน่วยการเรียนรู้

รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. สอดคล้องกับวิสัยทัศน์หลักสูตร	4.20	0.40	ดี
2. สอดคล้องกับหลักการของหลักสูตร	4.20	0.40	ดี
3. สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร	4.20	0.40	ดี
4. จำนวนหน่วยการเรียนรู้เหมาะสม	4.40	0.49	ดี
5. กำหนดชื่อหน่วยการเรียนรู้และเวลาเหมาะสม สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	3.60	0.49	ดี
6. มีการบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.00	0.63	ดี
7. มีการบูรณาการกับชีวิตจริงของผู้เรียน	3.80	0.75	ดี
8. สามารถนำไปจัดแผนการเรียนรู้ได้	4.40	0.49	ดี
รวม	4.10	0.55	ดี

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การประเมินคุณภาพหลักสูตรด้านหน่วยการเรียนรู้ทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ย 4.10 อยู่ในระดับดี คือ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ หลักการ และจุดหมายหลักสูตร จำนวนหน่วยการเรียนรู้เหมาะสม กำหนดชื่อหน่วยการเรียนรู้และเวลาเหมาะสม สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มีการบูรณาการภายในกลุ่มสาระ และชีวิตจริงของผู้เรียน และสามารถนำไปจัดแผนการเรียนรู้ได้เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน

ตารางที่ 4.11 ผลการประเมินแนวการจัดการเรียนรู้

รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. กิจกรรมเหมาะสมกับเนื้อหา	3.80	0.75	ดี
2. กิจกรรมเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน	4.20	0.40	ดี
3. กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง	4.00	0.63	ดี
4. เป็นกิจกรรมที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ ของจริงและแหล่งวิชาการที่มีในท้องถิ่น	3.80	0.75	ดี
5. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนคิด วิเคราะห์ วิจารณ์	4.00	0.63	ดี
6. เป็นกิจกรรมที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	4.00	0.63	ดี
7. เป็นกิจกรรมที่มีลักษณะ โครงการที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาท้องถิ่น	3.60	0.49	ดี
8. แนวการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542	4.20	0.40	ดี
รวม	3.95	0.59	ดี

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การประเมินคุณภาพหลักสูตรด้านแนวการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับเนื้อหา วัย และความสามารถของผู้เรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ ของจริง และแหล่งวิชาการที่มีอยู่ในท้องถิ่น เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนคิด วิเคราะห์ วิจารณ์ มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ มีลักษณะ โครงการที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาท้องถิ่น สรุปโดยภาพรวมได้ค่าเฉลี่ย 3.95 อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน

ตารางที่ 4.12 ผลการประเมินแนวการวัดและประเมินผล

รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร	4.20	0.40	ดี
2. สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	4.00	0.63	ดี
3. มีการวัดและประเมินผลพฤติกรรมทุกด้าน	4.00	0.63	ดี
4. บ่งบอกคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้	4.00	0.63	ดี
5. ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการประเมิน	4.20	0.40	ดี
6. ประเมินผู้เรียนจากการปฏิบัติจริง	3.80	0.75	ดี
7. ประเมินด้วยวิธีการหลากหลาย	3.60	0.49	ดี
8. สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระการ เรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	4.20	0.40	ดี
9. เกณฑ์การประเมินเหมาะสมกับผู้เรียน	4.20	.40	ดี
รวม	4.02	0.53	ดี

จากตารางที่ 4.12 พบว่าการประเมินคุณภาพหลักสูตรด้านการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหลักสูตร สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มีการวัดและประเมินผลพฤติกรรมทุกด้าน บ่งบอกคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการประเมิน ประเมินผู้เรียนจากการปฏิบัติจริง ประเมินด้วยวิธีการหลากหลาย สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และเกณฑ์การประเมินเหมาะสมกับผู้เรียน สรุปโดยภาพรวมได้ค่าเฉลี่ย 4.02 อยู่ในระดับ ดี เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน

ตารางที่ 4.13 ผลการประเมินการจัดสื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้

รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. สอดคล้องกับจุดหมายและคำอธิบายรายวิชา	4.20	0.40	ดี
2. เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และกระบวนการ	4.00	0.63	ดี
3. เหมาะสมกับผู้เรียนและเวลาเรียน	4.00	0.63	ดี
4. ใช้แหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นและท้องถิ่นใกล้เคียง	4.20	0.40	ดี
5. มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้	4.40	0.49	ดี
6. มีความสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน	4.00	0.63	ดี
7. เป็นสื่อหรือวัสดุที่จัดหาได้จากท้องถิ่นได้เหมาะสม	4.20	0.40	ดี
8. สอดคล้องกับแนวการจัดสื่อการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	4.40	0.49	ดี
รวม	4.18	0.51	ดี

จากตารางที่ 4.13 พบว่า การประเมินคุณภาพหลักสูตรด้านการจัดสื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับจุดหมายและคำอธิบายรายวิชา เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ กระบวนการ ผู้เรียน และเวลาเรียน ใช้แหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นและท้องถิ่นใกล้เคียง มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน เป็นสื่อหรือวัสดุที่จัดหาได้จากท้องถิ่นได้เหมาะสม สรุปโดยภาพรวมได้ค่าเฉลี่ย 4.18 อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน

5. ผลจากการประเมินคุณภาพหลักสูตรของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์เพื่อนำผลมาปรับปรุง พบว่ามีจุดที่ต้องปรับปรุงดังนี้

5.1 การจัดหน่วยบางหน่วยยังขาดการบูรณาการที่ชัดเจนอาจทำให้การนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่ไม่สอดคล้องได้

5.2 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังควรเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้ชัดเจนมากขึ้น

5.3 การวัดและประเมินผลควรเพิ่มในส่วนของการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงให้มากขึ้นลดการมุ่งเน้นที่เนื้อหามากเกินไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University